

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ศึกษาการผลิตไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐาน

ในการศึกษาสูตรเบื้องต้นในการผลิตไอศกรีมจากตะลิงปลิง ทำโดยคัดเลือกจากสูตรที่ใช้ในการผลิตไอศกรีมจากผลไม้ 2 สูตร (ดังตารางที่ 3.1) และทำการผลิตไอศกรีมตามสูตร และนำไอศกรีมที่ผลิตได้มาทดสอบลักษณะทางด้านเคมี กายภาพ และทางด้านประสาทสัมผัส

4.1.1 การตรวจสอบทางด้านกายภาพ

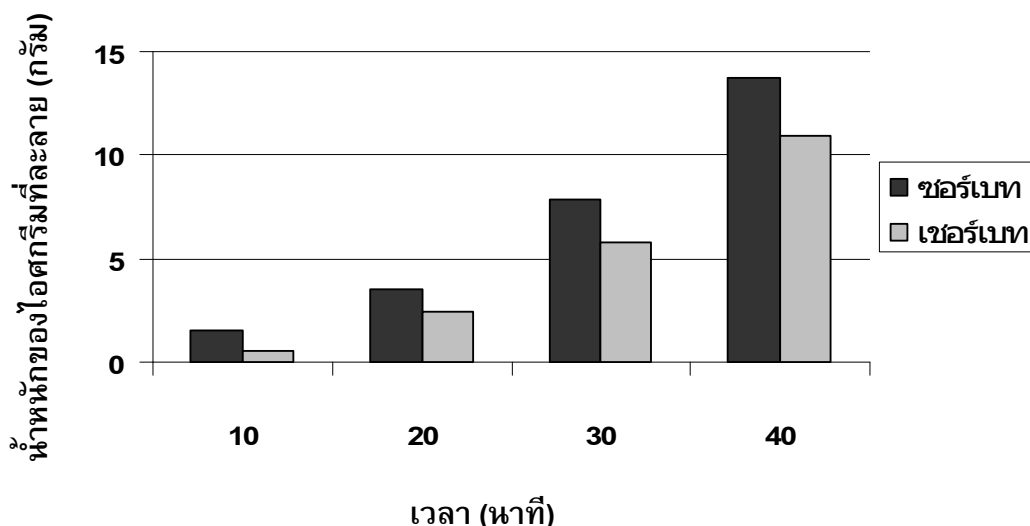
เมื่อนำไอศกรีมที่ผลิตได้ ทั้งสองสูตร มาทดสอบลักษณะทางกายภาพ พบว่าไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐาน สูตรชอร์เบท และสูตรเชอร์เบท มีค่าอัตราร้อยละการขึ้นฟู เท่ากับ 22.0 ± 0.07 , 32.8 ± 0.05 ส่วนความหนืดเท่ากับ 480 ± 0.55 , 720 ± 0.55 เซนติพอยส์ และค่าปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ทั้งหมด (Total Soluble Solid, %TSS) เท่ากับ 26.00 ± 0.34 , 19.16 ± 0.25 องศาบริกซ์ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.1) และเมื่อทดสอบการละลายของไอศกรีมจากตะลิงปลิงทั้งสองสูตร ได้ผลดังแสดงในภาพที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ลักษณะทางกายภาพของไอศกรีมจากตะลิงปลิง

สูตร	ร้อยละการขึ้นฟู	ความหนืด (เซนติพอยส์)	ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ ทั้งหมด (องศาบริกซ์)
สูตรชอร์เบท	22.0 ± 0.07	480 ± 0.55	26.00 ± 0.34
สูตรเชอร์เบท	32.8 ± 0.05	720 ± 0.55	19.16 ± 0.25

หมายเหตุ

ค่า $\pm$ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

ภาพที่ 4.1 กราฟแสดงการละลายของไอศกรีมจากตะลิ่งปลิงทั้ง 2 สูตรต่อเวลา

เมื่อนำมาวัดค่าสีพบว่าไอศกรีมสูตรมาตรฐานทั้ง 2 สูตร มีค่าความสว่าง (L^*) เท่ากับ 51.88 ± 0.68 , 53.30 ± 0.34 ค่าสีเขียว (a^*) เท่ากับ -2.67 ± 0.26 , -2.76 ± 0.01 และค่าสีเหลือง (b^*) เท่ากับ 16.94 ± 0.56 , 18.65 ± 0.11 (ดังแสดงในตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 ค่าสีของไอศกรีมจากตะลิ่งปลิงทั้ง 2 สูตร

สูตร	L^*	a^*	b^*
สูตรขอร์เบท	51.88 ± 0.68^b	-2.67 ± 0.26^{ns}	16.94 ± 0.56^b
สูตรเชอร์เบท	53.30 ± 0.34^a	-2.76 ± 0.01^{ns}	18.65 ± 0.11^a

หมายเหตุ

^{ab} ที่กำกับตัวเลขแนวตั้งเดียวกัน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

^{ns} ที่กำกับตัวเลขแนวตั้งเดียวกัน หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า $\pm$ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.1.2 การทดสอบทางด้านประสาทสัมผัส

การประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัสของไอศกรีมจากตะลิ่งปลิงทั้ง 2 สูตรเพื่อหาสูตรไอศกรีมจากตะลิ่งปลิงที่เหมาะสมที่สุดที่จะใช้เป็นสูตรมาตรฐานในการผลิตเป็นไอศกรีมพลังงานต่ำจากตะลิ่งปลิง และนำตัวอย่างไอศกรีม มาทดสอบทางประสาทสัมผัส พบว่าไอศกรีมทั้งสองสูตร ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ในด้านกลิ่น และรสชาติ แต่ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ในด้านสี เนื้อสัมผัส การละลายในปาก และความชอบโดยรวม ซึ่ง ไอศกรีมสูตรเชอร์เบท ได้คะแนนสูงกว่าสูตรขอร์เบท (ดังแสดงในตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 การทดสอบทางประสาทสัมผัสของไอศกรีมจากตะลิงปลิง

ลักษณะคุณภาพ	ระดับคะแนน	
	สูตรซอร์เบท	สูตรเชอร์เบท
สี	5.27±0.90 ^b	6.40±1.22 ^a
กลิ่น ^{ns}	5.20±1.16	5.77±1.33
รสชาติ ^{ns}	5.57±1.07	6.03±1.50
เนื้อสัมผัส	5.57±0.94 ^b	6.67±1.32 ^a
การละลายในปาก	5.90±0.66 ^b	6.80±1.22 ^a
ความชอบโดยรวม	5.90±1.03 ^b	6.60±1.07 ^a

หมายเหตุ ;

^{ab} ที่กำกับตัวเลขแนวอนเดียวกัน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

^{ns} ที่กำกับตัวเลขแนวอนเดียวกัน หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า ± หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.1.3 การทดสอบทางด้านเคมี

จากการศึกษาสมบัติทางเคมี พบว่าไอศกรีมสูตรซอร์เบทและเชอร์เบท มีค่าร้อยละของปริมาณกรด เท่ากับ 0.22±0.01 และ 0.23±0.033 ตามลำดับ ค่าความเป็นกรดต่าง เท่ากับ 2.20±0.07 และ 2.28±0.05 (ดังแสดงในตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 ปริมาณกรด และค่าความเป็นกรดต่างของไอศกรีมจากตะลิงปลิง

สูตร	ปริมาณกรด (ร้อยละ)	ความเป็นกรดต่าง
สูตรซอร์เบท	0.22±0.01	2.20±0.07
สูตรเชอร์เบท	0.23±0.03	2.28±0.05

หมายเหตุ ;

ค่า ± หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.2 ศึกษาปริมาณของผลสดตะลิงปลิงปั่นละเอียดที่เหมาะสมในการผลิตไอศกรีมจากตะลิงปลิง

นำสูตรไอศกรีมจากตะลิงปลิงที่ได้จากการทดลองที่ 4.1 มาทำการแปรผลสดตะลิงปลิงปั่นละเอียดที่เหมาะสมในการผลิตไอศกรีมจากตะลิงปลิง โดยแปรปริมาณผลสดตะลิงปลิงปั่นละเอียดเป็น 3 ระดับ คือ ร้อยละ 20 (สูตรที่ 1) ร้อยละ 30 (สูตรที่ 2) และร้อยละ 40 (สูตรที่ 3) โดยน้ำหนักตามลำดับ และส่วนผสมอื่นๆ (ดังแสดงในตารางที่ 3.3) แล้วนำไอศกรีมที่ได้ไปทดสอบทางด้านเคมี ภายนอกและทางด้านประสาทสัมผัส

4.2.1 การตรวจสอบทางด้านกายภาพ

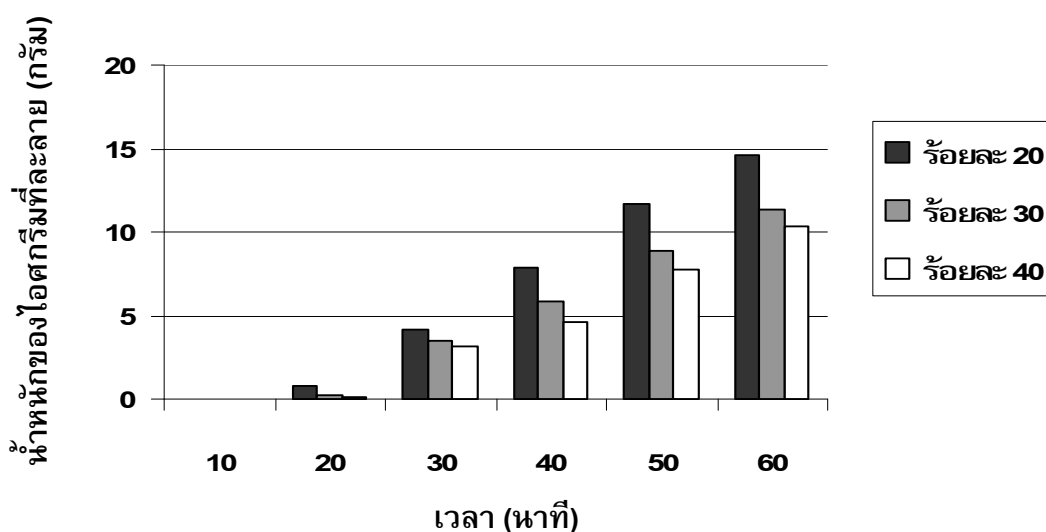
จากการศึกษาลักษณะทางกายภาพ พบว่าไอศกรีมสูตรที่ 1 (ร้อยละ 20), สูตรที่ 2 (ร้อยละ 30) และสูตรที่ 3 (ร้อยละ 40) มีค่าร้อยละการขึ้นฟูใกล้เคียงกัน อยู่ระหว่าง 36.06 และ 36.90 ส่วนค่าความหนืดเท่ากับ 853.33 ± 0.50 , 1033.33 ± 0.35 และ 1200.00 ± 0.20 เซนติพอยส์ ตามลำดับ และค่าปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ทั้งหมดอยู่ระหว่าง 18.33 และ 20.07 องศาบริกซ์ ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 4.5) และเมื่อทดสอบการละลายของไอศกรีมจากตะลิ่งปลิงได้ผลดังแสดงในภาพที่ 4.2

ตารางที่ 4.5 ลักษณะทางกายภาพของไอศกรีมจากตะลิ่งปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณของผลสดตะลิ่งปลิงปั่นละเอียดเป็น 3 ระดับ

สูตร (ร้อยละของผลสดตะลิ่งปลิงปั่น ละเอียด)	ร้อยละ การขึ้นฟู	ความหนืด (เซนติพอยส์)	ปริมาณของแข็งที่ละลาย น้ำได้ทั้งหมด (องศา บริกซ์)
สูตรที่ 1 (ร้อยละ 20)	36.90 ± 0.00	853.33 ± 0.50	18.33 ± 0.05
สูตรที่ 2 (ร้อยละ 30)	36.66 ± 0.00	1033.33 ± 0.35	19.13 ± 0.12
สูตรที่ 3 (ร้อยละ 40)	36.06 ± 0.00	1200.00 ± 0.20	20.07 ± 0.12

หมายเหตุ ;

ค่า $\pm$ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

ภาพที่ 4.2 กราฟแสดงการละลายของไอศกรีมจากตะลิ่งปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณของผลสดตะลิ่งปลิงปั่นละเอียดเป็น 3 ระดับกับเวลา

เมื่อนำมาวัดค่าสีพบว่าไอศกรีมทั้ง 3 สูตร มีค่าความสว่าง (L*) เท่ากับ 53.98 ± 0.49 , 53.04 ± 0.03 และ 53.23 ± 0.01 ค่าสีเขียว (a*) เท่ากับ -3.30 ± 0.28 , -3.56 ± 0.01 และ -2.90 ± 0.01 ค่าสีเหลือง (b*) เท่ากับ 18.27 ± 0.02 , 18.72 ± 0.02 และ 20.92 ± 0.52 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 ค่าสีของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณของผลสดตะลิงปลิงปั่นละเอียดเป็น 3 ระดับ

สูตร (ร้อยละของผลสดตะลิงปลิงปั่นละเอียด)	L*	a*	b*
สูตรที่ 1 (ร้อยละ 20)	53.98 ± 0.49^a	-3.30 ± 0.30^a	18.27 ± 0.02^b
สูตรที่ 2 (ร้อยละ 30)	53.04 ± 0.03^b	-3.56 ± 0.01^a	18.72 ± 0.02^b
สูตรที่ 3 (ร้อยละ 40)	53.23 ± 0.01^b	-2.90 ± 0.02^b	20.92 ± 0.52^a

หมายเหตุ ;

^{a,b}ที่กำกับตัวเลขแนวตั้งเดียวกัน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

^{ab}ที่กำกับตัวเลขแนวตั้งเดียวกันหมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า $\pm$ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.2.2 การทดสอบทางด้านประสาทสัมผัส

ทำการประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัสของไอศกรีมโดยนำสูตรมาตรฐานที่ได้ทำการแปรปริมาณของผลสดตะลิงปลิงสดปั่นละเอียดในการผลิตไอศกรีม เป็น 3 ระดับ คือ ร้อยละ 20, 30 และ 40 ตามลำดับ และให้ส่วนผสมอื่นๆ คงที่ (ดังแสดงในตารางที่ 3.3) เพื่อหาอัตราส่วนของปริมาณของผลสดตะลิงปลิงสดปั่นละเอียดที่เหมาะสมที่สุดที่จะใช้ในการผลิตเป็นไอศกรีมจากตะลิงปลิง และนำไอศกรีมที่ผลิตได้ มาทดสอบทางประสาทสัมผัส พบว่าไอศกรีมสูตรที่ 1 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) กับสูตรที่ 2 และ 3 ในด้านทุกด้าน ส่วนสูตรที่ 2 มีค่าสูงมากกว่าสูตรที่ 3 ในด้านกลิ่น รสชาติ ลักษณะเนื้อสัมผัส และความชอบโดยรวม แต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 การทดสอบทางประสาทสัมผัสของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณของผลตะลิงปลิงสดปั่นละเอียดเป็น 3 ระดับ

ลักษณะคุณภาพ	ระดับคะแนน		
	สูตรที่ 1 (ร้อยละ 20)	สูตรที่ 2 (ร้อยละ 30)	สูตรที่ 3 (ร้อยละ 40)
สี	5.17±1.88 ^b	6.70±1.88 ^a	6.63±2.13 ^a
กลิ่น	4.73±1.84 ^b	6.07±1.36 ^a	6.03±1.40 ^a
รสชาติ	4.87±1.87 ^b	6.33±1.81 ^a	6.13±2.30 ^a
เนื้อสัมผัส	5.57±1.25 ^b	6.60±1.67 ^a	6.20±1.65 ^{ab}
การละลายในปาก	5.73±1.05 ^b	6.47±1.59 ^a	6.67±1.21 ^a
ความชอบโดยรวม	5.23±1.41 ^b	6.57±1.59 ^a	6.43±1.65 ^a

หมายเหตุ ;

^{ab} ที่กำกับตัวเลขแนวอนเดียวกัน หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

^{ns} ที่กำกับตัวเลขแนวอนเดียวกัน หมายถึงไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า ± หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.2.3 การทดสอบทางด้านเคมี

จากการศึกษาสมบัติทางเคมี พบว่าไอศกรีมสูตรที่ 1, 2 และ 3 มีค่าร้อยละของปริมาณกรดเท่ากับ 0.23±0.01, 0.35±0.03 และ 0.39±0.12 ตามลำดับ ค่าความเป็นกรดต่าง เท่ากับ 2.54±0.03, 2.35±0.01 และ 2.35±0.01 ดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ปริมาณกรด และค่าความเป็นกรดต่างของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณของผลตะลิงปลิงสดปั่นละเอียดเป็น 3 ระดับ

สูตร (ร้อยละของผลสดตะลิงปลิงปั่นละเอียด)	ปริมาณกรด (ร้อยละ)	ความเป็นกรดต่าง
สูตรที่ 1 (ร้อยละ 20)	0.23±0.01	2.54±0.03
สูตรที่ 2 (ร้อยละ 30)	0.35±0.03	2.35±0.01
สูตรที่ 3 (ร้อยละ 40)	0.39±0.12	2.19±0.12

หมายเหตุ ;

ค่า ± หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.3 ศึกษาการใช้สารให้ความหวานในการผลิตไอศกรีมจากตะลิงปลิง

โดยนำสูตรที่ได้จากการทดสอบทางกายภาพและทางประสาทสัมผัส ที่ได้รับการยอมรับ และมีคุณสมบัติที่ดี จากข้อ 4.2.1 และ 4.2.2 นำมาทำการแปรชนิดของสารให้ความหวาน 2 ชนิด ได้แก่ มอลทิทอล และซูคราโลส ดังแสดงในตารางที่ 3.4 โดยมีความหวานเท่ากับน้ำตาลซูโครสที่ใช้ในสูตรมาตรฐาน และทำการตรวจสอบคุณภาพทางด้านเคมี กายภาพและทางประสาทสัมผัส เช่นเดียวกับการทดลองที่ 4.2.2

4.3.1 ศึกษาชนิดของสารให้ความหวานที่เหมาะสมในการผลิตไอศกรีมจากตะลิงปลิง

จากการทดลองที่ 4.2 จะได้ปริมาณของผลตะลิงปลิงสดปั่นละเอียดที่เหมาะสมที่ใช้ในการผลิตไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐาน คือ ร้อยละ 30 ซึ่งจากไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐาน นำมาศึกษาชนิดของสารให้ความหวานที่เหมาะสมในการผลิต โดยเลือกสารให้ความหวาน 2 ชนิด ได้แก่ มอลทิทอล และซูคราโลส ทดแทนน้ำตาลซูโครส โดยมีส่วนผสม (ดังแสดงในตารางที่ 3.4) โดยมีการคำนวณความหวานเท่ากับน้ำตาลซูโครสที่ใช้ในสูตรมาตรฐาน จากนั้นทำการตรวจสอบสมบัติทางด้านเคมี กายภาพของไอศกรีมที่ผลิตได้

4.3.1.1 การตรวจสอบทางด้านกายภาพ

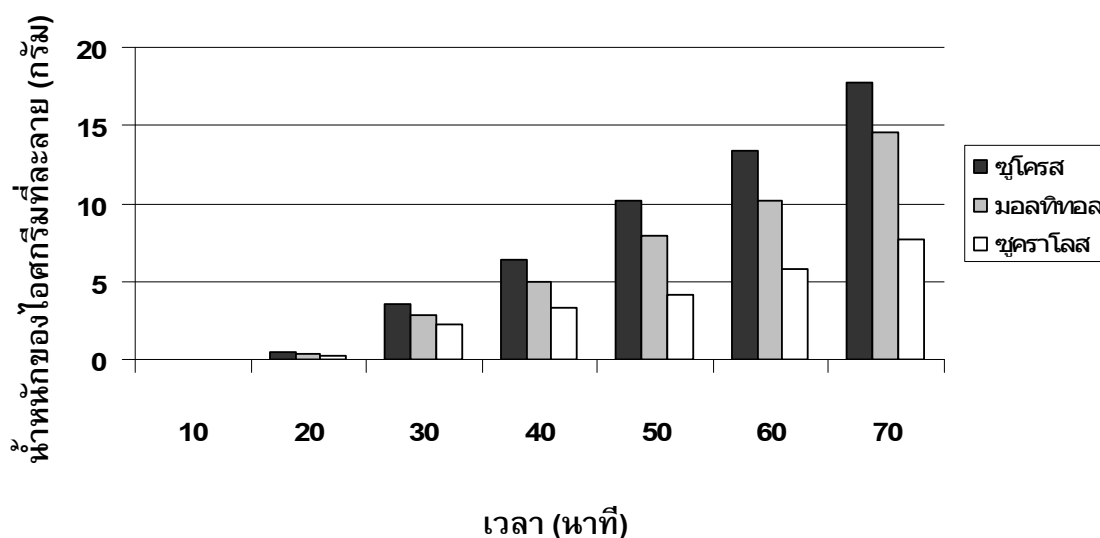
จากการศึกษาลักษณะทางกายภาพ พบว่าไอศกรีมสูตรที่ 1 (ใช้ซูโครส เป็นสารให้ความหวาน), สูตรที่ 2 (ใช้มอลทิทอล สารให้ความหวาน) และสูตรที่ 3 (ใช้ซูคราโลส เป็นสารให้ความหวาน) มีค่าร้อยละการขึ้นฟูเท่ากับ 36.05 ± 0.00 , 59.17 ± 0.00 และ 7.01 ± 0.00 ตามลำดับ ค่าความหนืดของไอศกรีมเท่ากับ 782.80 ± 3.27 , 816.20 ± 3.42 และ 653.20 ± 3.42 เซนติพอยส์ ตามลำดับ และค่าปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ทั้งหมด เท่ากับ 19.34 ± 0.42 , 26.90 ± 0.42 และ 4.26 ± 0.34 องศาบริกซ์ ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 4.9) และเมื่อทดสอบการละลายของไอศกรีมจากตะลิงปลิงทั้ง 3 สูตรได้ผลการทดลองดังแสดงในภาพที่ 4.3

ตารางที่ 4.9 ลักษณะทางกายภาพของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรชนิดของสารให้ความหวาน

สูตร (ชนิดของสารให้ความหวาน)	ร้อยละการขึ้นฟู	ความหนืด (เซนติพอยส์)	ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำ ได้ทั้งหมด (องศาบริกซ์)
สูตรที่ 1 (ซูโครส)	36.05±0.00	782.80±3.27	19.34±0.42
สูตรที่ 2 (มอลทิทอล)	59.17±0.00	816.20±3.42	26.90±0.42
สูตรที่ 3 (ซูคราโลส)	7.012±0.00	653.20±3.42	4.26±0.34

หมายเหตุ ;

ค่า ± หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

ภาพที่ 4.3 กราฟแสดงการละลายของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรชนิดของสารให้ความหวานกับเวลา

เมื่อนำมาวัดค่าสีพบว่าไอศกรีมสูตรมาตรฐานทั้ง 3 สูตร มีค่าความสว่าง (L^*) เท่ากับ 52.35 ± 0.26 , 58.70 ± 0.29 และ 48.64 ± 0.07 ค่าสีเขียว (a^*) เท่ากับ -1.88 ± 0.02 , -1.99 ± 0.030 และ -1.88 ± 0.36 ค่าสีเหลือง (b^*) เท่ากับ 19.80 ± 0.09 , 21.01 ± 0.02 และ 17.53 ± 0.04 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 ค่าสีของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรชนิดของสารให้ความหวาน

สูตร (ชนิดของสารให้ความหวาน)	L*	a*	b*
สูตรที่ 1 (ซูโครส)	52.35±0.26 ^b	-1.88±0.02 ^{ns}	19.80±0.09 ^b
สูตรที่ 2 (มอลทิทอล)	58.70±0.29 ^a	-1.99±0.03 ^{ns}	21.01±0.02 ^a
สูตรที่ 3 (ซูคราโลส)	48.64±0.07 ^c	-1.88±0.36 ^{ns}	17.53±0.04 ^c

หมายเหตุ ;

^{ab}ที่กำกับตัวเลขแนวตั้งเดียวกัน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

^{ns}ที่กำกับตัวเลขแนวตั้งเดียวกัน หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า ± หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.3.1.2 การทดสอบทางด้านเคมี

จากการศึกษาสมบัติทางเคมี พบว่าไอศกรีมสูตรที่ 1, 2 และ 3 มีค่าร้อยละของปริมาณกรด เท่ากับ 0.42±0.01, 0.41±0.00 และ 0.50±0.08 ตามลำดับ ค่าความเป็นกรดต่าง เท่ากับ 2.26±0.01, 2.36±0.01 และ 2.36±0.01 (ดังแสดงในตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 ปริมาณกรด และค่าความเป็นกรดต่างของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรชนิดของสารให้ความหวาน

สูตร (ชนิดของสารให้ความหวาน)	ปริมาณกรด (ร้อยละ)	ความเป็นกรดต่าง
สูตรที่ 1 (ซูโครส)	0.42±0.01	2.26±0.01
สูตรที่ 2 (มอลทิทอล)	0.41±0.00	2.36±0.01
สูตรที่ 3 (ซูคราโลส)	0.50±0.08	2.36±0.01

หมายเหตุ ;

ค่า ± หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.3.2 ศึกษาปริมาณสารให้ความหวานที่เหมาะสมในการผลิตไอศกรีมจากตะลิงปลิง

จากการทดลองนำไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณซูคราโลสเป็น 3 ระดับ คือ ร้อยละ 0.1 (สูตรที่ 1A), ร้อยละ 0.2 (สูตรที่ 2A) และร้อยละ 0.3 (สูตรที่ 3A) และใช้มอลทิทอลเป็นสารให้ความหวานและสารให้เนื้อ โดยกำหนดปริมาณเท่ากับซูโครส คือ ร้อยละ 13.50 มาตรวจสอบคุณภาพทางด้านเคมี กายภาพ ทางประสาทสัมผัส

4.3.2.1 การตรวจสอบทางด้านกายภาพ

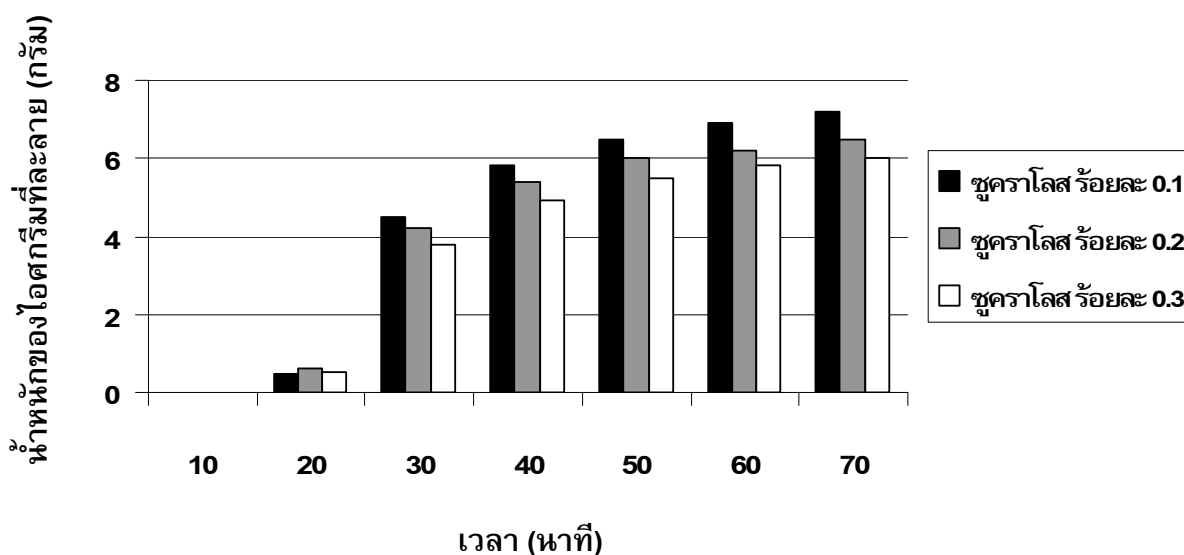
จากการศึกษาลักษณะทางกายภาพ พบว่าไอศกรีมทั้ง 3 สูตร พบว่า มีค่าร้อยละการขึ้นฟู เท่ากับ 39.08 ± 0.00 , 39.35 ± 0.00 และ 39.76 ± 0.00 ตามลำดับ ค่าความหนืดของไอศกรีม เท่ากับ 766.60 ± 8.53 , 782.60 ± 8.26 และ 789.20 ± 2.59 เซนติพอยส์ ตามลำดับ และค่าปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ทั้งหมดเท่ากับ 15.32 ± 0.08 , 15.86 ± 0.26 และ 16.24 ± 0.23 องศาบริกซ์ ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 4.12) และเมื่อทดสอบการละลายของไอศกรีมจากตะลิ่งปลิงทั้ง 3 สูตร ได้ผลการทดลองดังแสดงในภาพที่ 4.4

ตารางที่ 4.12 ลักษณะทางกายภาพของไอศกรีมจากตะลิ่งปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณซูคราโลสเป็น 3 ระดับ

สูตร (ร้อยละของซูคราโลส)	ร้อยละการขึ้นฟู	ความหนืด (เซนติพอยส์)	ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ ทั้งหมด (องศาบริกซ์)
สูตรที่ 1A (ร้อยละ 0.1)	39.08 ± 0.00	766.60 ± 8.53	15.32 ± 0.08
สูตรที่ 2A (ร้อยละ 0.2)	39.35 ± 0.00	782.60 ± 8.26	15.86 ± 0.26
สูตรที่ 3A (ร้อยละ 0.3)	39.76 ± 0.00	789.20 ± 2.59	16.24 ± 0.23

หมายเหตุ ;

ค่า $\pm$ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

ภาพที่ 4.4 กราฟแสดงการละลายของไอศกรีมจากตะลิ่งปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณซูคราโลสต่อเวลา

เมื่อนำมาวัดค่าสี พบว่าไอศกรีมสูตรมาตรฐานทั้ง 3 สูตร มีค่าความสว่าง (L^*) เท่ากับ 53.73 ± 0.18 , 53.35 ± 0.79 และ 53.08 ± 0.02 ค่าสีเขียว (a^*) เท่ากับ -2.38 ± 0.25 , -2.47 ± 0.08 และ -2.54 ± 0.06 ค่าสีเหลือง (b^*) เท่ากับ 18.29 ± 0.34 , 19.31 ± 0.24 และ 19.01 ± 0.20 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ค่าสีของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณชูคราโลสเป็น 3 ระดับ

สูตร (ร้อยละของชูคราโลส)	L^*	a^*	b^*
สูตรที่ 1A (ร้อยละ 0.1)	53.73 ± 0.18^{ns}	-2.38 ± 0.25^{ns}	18.29 ± 0.34^b
สูตรที่ 2A (ร้อยละ 0.2)	53.35 ± 0.79^{ns}	-2.47 ± 0.08^{ns}	19.31 ± 0.24^a
สูตรที่ 3A (ร้อยละ 0.3)	53.08 ± 0.02^{ns}	-2.54 ± 0.06^{ns}	19.01 ± 0.20^a

หมายเหตุ ;

^{ab} ที่กำกับตัวเลขแนวตั้งเดียวกัน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

^{ns} ที่กำกับตัวเลขแนวตั้งเดียวกัน หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า $\pm$ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.3.2.2 การทดสอบทางด้านเคมี

จากการศึกษาสมบัติทางเคมี พบว่าไอศกรีมสูตรที่ 1, 2 และ 3 มีค่าร้อยละของปริมาณกรด เท่ากับ 0.36 ± 0.01 , 0.36 ± 0.01 และ 0.36 ± 0.01 ตามลำดับ ค่าความเป็นกรด ต่าง เท่ากับ 2.68 ± 0.02 , 2.67 ± 0.01 และ 2.69 ± 0.00 ดังแสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ปริมาณกรด และค่าความเป็นกรด ต่างของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณของชูคราโลส

สูตร (ร้อยละของชูคราโลส)	ปริมาณกรด (ร้อยละ)	ความเป็นกรดต่าง
สูตรที่ 1A (ร้อยละ 0.1)	0.36 ± 0.01	2.68 ± 0.02
สูตรที่ 2A (ร้อยละ 0.2)	0.36 ± 0.01	2.67 ± 0.01
สูตรที่ 3A (ร้อยละ 0.3)	0.36 ± 0.01	2.69 ± 0.00

หมายเหตุ ;

ค่า $\pm$ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.3.2.3 การทดสอบทางด้านประสาทสัมผัส

ทำการประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัสของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานที่แปรปริมาณของสารให้ความหวาน ระหว่างมอลทิทอลกับชูคราโลส ทั้ง 3 สูตร เพื่อหา

ตารางที่ 4.15 การทดสอบทางด้านประสาทสัมผัสของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณซูคราโลสเป็น 3 ระดับ

ลักษณะคุณภาพ	ระดับคะแนน		
	สูตรที่ 1A (ร้อยละ 0.1)	สูตรที่ 2A (ร้อยละ 0.2)	สูตรที่ 3A (ร้อยละ 0.3)
สี	6.20±1.58 ^b	7.20±0.48 ^a	6.67±0.95 ^{ab}
กลิ่น	5.83±1.17 ^b	6.93±0.90 ^a	6.27±0.90 ^b
รสชาติ	4.63±1.13 ^c	7.57±0.72 ^a	6.27±1.36 ^b
เนื้อสัมผัส	5.90±1.29 ^b	6.90±1.09 ^a	6.46±1.22 ^{ab}
การละลายในปาก	5.60±1.61 ^b	7.10±0.88 ^a	6.80±1.12 ^a
ความชอบโดยรวม	5.40±1.47 ^c	7.86±0.73 ^a	6.73±1.23 ^b

หมายเหตุ ;

^{ab} ที่กำกับตัวเลขแนวอนเดียวกัน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

^{bc} ที่กำกับตัวเลขแนวอนเดียวกัน หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า ± หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.4 ศึกษาปริมาณที่เหมาะสมของมิวซิเลจจากเมล็ดแมงลักที่ใช้เป็นสารให้ความคงตัวในผลิตภัณฑ์ไอศกรีมจากตะลิงปลิง

ทำการสกัดมิวซิเลจจากเมล็ดแมงลัก แล้วนำมาใช้เป็นสารให้ความคงตัวในการผลิตไอศกรีมโดยใช้ไอศกรีมสูตรที่ได้จากการทดสอบทางกายภาพและทางประสาทสัมผัส ที่ได้รับการยอมรับและมีคุณสมบัติที่ดี จากข้อ 4.3.2 ซึ่งแปรปริมาณมิวซิเลจจากเมล็ดแมงลักเป็น 3 ระดับ คือ ร้อยละ 0.1 (สูตรที่ 1B), 0.3 (สูตรที่ 2B) และ 0.5 (สูตรที่ 3B) โดยน้ำหนัก ตามลำดับ และทำการตรวจสอบคุณภาพทางด้านกายภาพและทางประสาทสัมผัสของไอศกรีมที่ผลิตได้

4.4.1 การตรวจสอบทางด้านกายภาพ

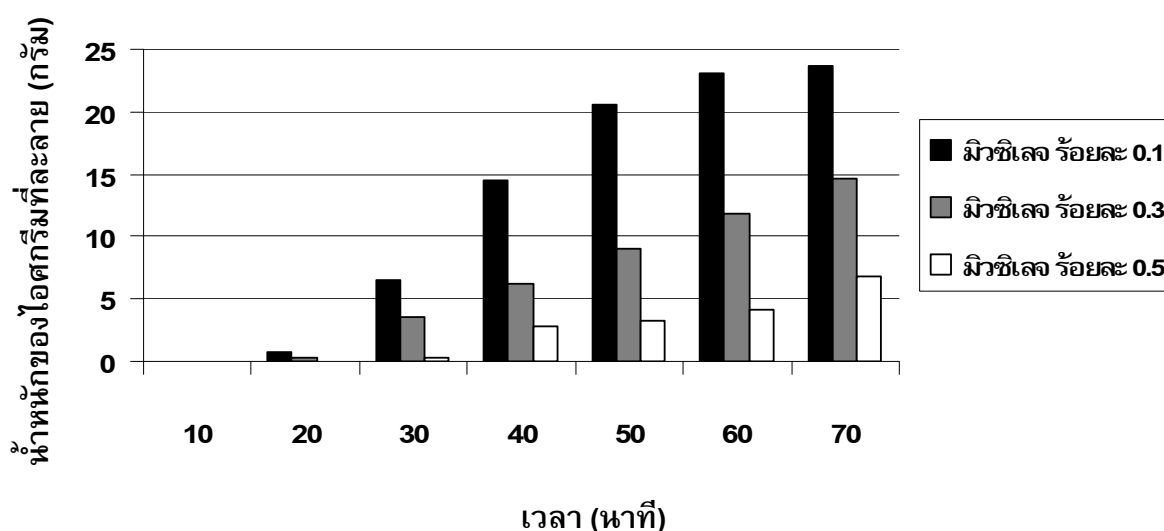
จากการศึกษาลักษณะทางกายภาพ พบว่าไอศกรีมที่ใช้มิวซีเลจจากเมล็ดแมงลัก ร้อยละ 0.1, 0.3 และ 0.5 โดยน้ำหนัก ตามลำดับ มีค่าร้อยละการขึ้นฟูเท่ากับ 15.06 ± 0.00 , 30.92 ± 0.00 และ 7.68 ± 0.00 ตามลำดับ ส่วนค่าความหนืดเท่ากับ 463.00 ± 2.55 , 759.60 ± 4.10 และ 793.20 ± 4.97 เซนติพอยส์ ตามลำดับ และค่าปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ทั้งหมดเท่ากับ 13.50 ± 0.35 , 14.90 ± 0.42 และ 14.00 ± 0.38 องศาบริกซ์ ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 4.16) และเมื่อทดสอบการละลายของไอศกรีมจากตะลิงปลิงได้ผลดังแสดงในภาพที่ 4.5

ตารางที่ 4.16 ลักษณะทางกายภาพของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณของมิวซีเลจจากเมล็ดแมงลัก

สูตร (ร้อยละของมิวซีเลจ)	ร้อยละการขึ้นฟู	ความหนืด (เซนติพอยส์)	ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ ทั้งหมด (องศาบริกซ์)
สูตรที่ 1B (ร้อยละ 0.1)	15.06 ± 0.00	463.00 ± 2.55	13.50 ± 0.35
สูตรที่ 2B (ร้อยละ 0.3)	30.92 ± 0.00	759.60 ± 4.10	14.90 ± 0.42
สูตรที่ 3B (ร้อยละ 0.5)	7.68 ± 0.00	793.20 ± 4.97	14.00 ± 0.38

หมายเหตุ ;

ค่า $\pm$ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

ภาพที่ 4.5 กราฟแสดงการละลายของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณของมิวซีเลจจากเมล็ดแมงลัก

เมื่อนำมาวัดค่าสี พบว่าไอศกรีมทั้ง 3 สูตร มีค่าความสว่าง (L*) เพิ่มขึ้น ส่วนค่าสีเขียว (a*) อยู่ระหว่าง -1.54 ± 0.06 และ -1.67 ± 0.11 และค่าสีเหลือง (b*) ลดลง ดังแสดงในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ค่าสีของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณของมิวซีเลจจากเมล็ดแมงลัก

สูตร (ร้อยละของมิวซีเลจ)	L*	a*	b*
สูตรที่ 1B (ร้อยละ 0.1)	53.08 ± 0.02^b	-1.54 ± 0.06^{ab}	15.68 ± 0.37^a
สูตรที่ 2B (ร้อยละ 0.3)	65.20 ± 0.26^{ab}	-1.64 ± 0.51^b	15.51 ± 0.24^a
สูตรที่ 3B (ร้อยละ 0.5)	71.48 ± 0.61^a	-1.67 ± 0.11^b	14.63 ± 0.28^b

หมายเหตุ ;

^{ab} ที่กำกับตัวเลขแนวตั้งเดียวกัน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

^{ns} ที่กำกับตัวเลขแนวตั้งเดียวกัน หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า $\pm$ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.4.2 การทดสอบทางด้านเคมี

จากการศึกษาสมบัติทางเคมี พบว่าไอศกรีมทั้ง 3 สูตร มีค่าร้อยละของปริมาณกรด เท่ากับ 0.35 และค่าความเป็นกรด ต่าง อยู่ระหว่าง 2.66 ± 0.01 และ 2.70 ± 0.01 ดังแสดงในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ปริมาณกรด และค่าความเป็นกรด ต่างของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณของมิวซีเลจจากเมล็ดแมงลัก

สูตร (ร้อยละของชูคราโลส)	ปริมาณกรด (ร้อยละ)	ความเป็นกรดต่าง
สูตรที่ 1B (ร้อยละ 0.1)	0.35 ± 0.003	2.66 ± 0.01
สูตรที่ 2B (ร้อยละ 0.3)	0.35 ± 0.003	2.69 ± 0.01
สูตรที่ 3B (ร้อยละ 0.5)	0.35 ± 0.003	2.70 ± 0.01

หมายเหตุ ;

ค่า $\pm$ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.4.3 การทดสอบทางด้านประสาทสัมผัส

ทำการประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัสของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่แปรปริมาณของมิวซีเลจจากเมล็ดแมงลักเป็นสารให้ความคงตัว เมื่อนำมาทดสอบทางประสาทสัมผัส พบว่าไอศกรีมสูตรที่ 2B และ 3B ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ในทุกด้าน และทุกสูตรไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ในด้านกลิ่นและรสชาติ ในด้านสี

ตารางที่ 4.19 การทดสอบทางด้านประสาทสัมผัสของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรที่มีการแปรปริมาณของซูคราโลส

ลักษณะคุณภาพ	ระดับคะแนน		
	สูตรที่ 1B (ร้อยละ 0.1)	สูตรที่ 2B (ร้อยละ 0.3)	สูตรที่ 3B (ร้อยละ 0.5)
สี	7.00±0.94 ^a	5.86±0.77 ^b	6.00±0.83 ^b
กลิ่น ^{ns}	6.36±0.71	6.60±0.49	6.23±0.77
รสชาติ ^{ns}	7.26±1.06	7.17±1.02	7.32±1.49
เนื้อสัมผัส	6.10±1.25 ^b	7.46±1.18 ^a	7.33±0.832 ^a
การละลายในปาก	6.30±0.98 ^b	7.13±0.97 ^a	7.06±0.90 ^a
ความชอบโดยรวม	5.93±1.08 ^b	7.80±0.66 ^a	7.43±0.81 ^a

หมายเหตุ ;

^{ab}ที่กำกับตัวเลขแนวอนเดียวกัน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

^{ns}ที่กำกับตัวเลขแนวอนเดียวกัน หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า ± หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

จากผลการทดสอบในด้านทางประสาทสัมผัส จะเห็นว่าไอศกรีมสูตร 2B และ 3B ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ในทุกด้าน แต่ไอศกรีมสูตรที่ 2B มีค่าร้อยละการขึ้นฟูที่สูงกว่าสูตรอื่นๆ และสามารถต้านทานการละลายได้ดี ดังนั้นจึงเลือกไอศกรีมสูตร 2B ในการศึกษาต่อไป

4.5 ศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพทางกายภาพ เคมี และทางประสาทสัมผัสของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานกับสูตรพลังงานต่ำ

จากการทดลองที่ 4.4 ได้ไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรพลังงานต่ำที่ใช้มอลทิทอลและซูคราโลสเป็นสารให้ความหวานและใช้มิวซิลเจจจากเมล็ดแมงลักเป็นสารให้ความคงตัว จึงนำมาทดสอบลักษณะในด้านต่างๆ เปรียบเทียบกับไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานที่ใช้ชูโครสเป็นสารให้ความหวานและใช้กัวร์กัมเป็นสารให้ความคงตัว

4.5.1 การตรวจสอบทางด้านกายภาพ

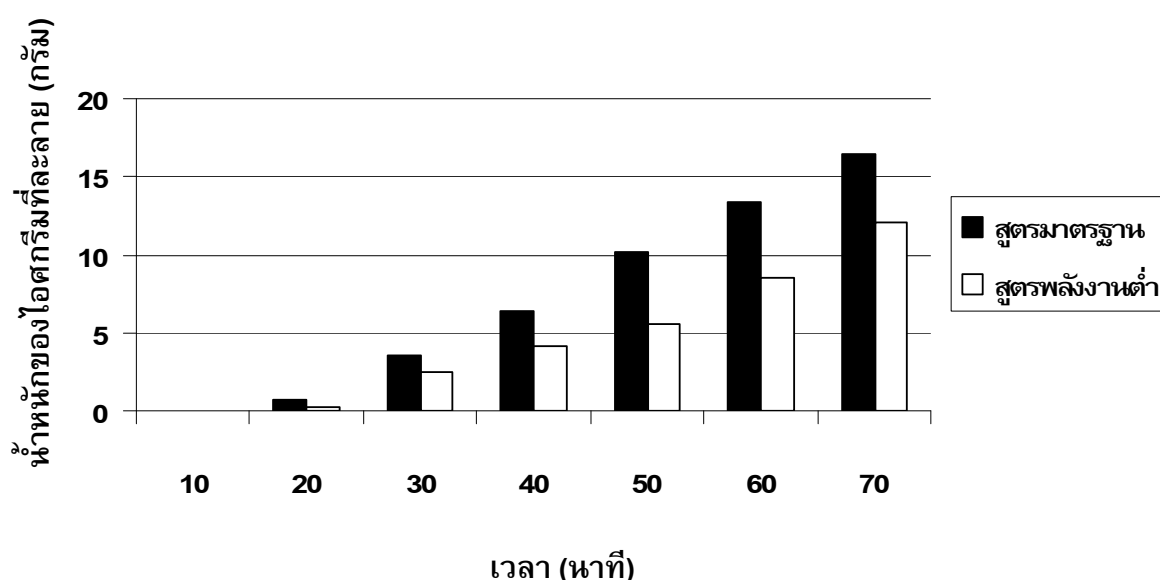
การทดสอบคุณภาพทางด้านกายภาพ ของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานที่ใช้ชูโครสเป็นสารให้ความหวานและใช้กัวร์กัมเป็นสารให้ความคงตัว และไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรพลังงานต่ำที่ใช้มอลทิทอลและซูคราโลสเป็นสารให้ความหวาน และใช้มิวซิเลจจากเมล็ดแมงลักเป็นสารให้ความคงตัว พบว่ามีค่าอัตราการย่อยการขึ้นฟูเท่ากับ 36.05 ± 0.00 และ 30.92 ± 0.00 ค่าความหนืดเท่ากับ 782.80 ± 3.27 และ 759.60 ± 4.10 เซนติพอยต์, ค่าปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ทั้งหมด (Total Soluble Solid, %TSS) เท่ากับ 19.34 ± 0.42 และ 14.90 ± 0.42 องศาบริกซ์ ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.20 และผลการละลายของไอศกรีมทั้งสองสูตร แสดงในภาพที่ 4.6

ตารางที่ 4.20 ลักษณะทางกายภาพของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานและสูตรพลังงานต่ำ

สูตรไอศกรีม	ร้อยละการขึ้นฟู	ความหนืด (เซนติพอยต์)	ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำ ได้ ทั้งหมด (องศาบริกซ์)
สูตรมาตรฐาน	39.39 ± 0.00	677.40 ± 4.72	14.48 ± 0.84
สูตรพลังงานต่ำ	30.92 ± 0.00	759.60 ± 4.10	14.90 ± 0.42

หมายเหตุ ;

ค่า $\pm$ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

ภาพที่ 4.6 กราฟแสดงการละลายของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานและสูตรพลังงานต่ำกับเวลา

เมื่อนำมาวัดค่าสีพบว่าไอศกรีมสูตรพลังงานต่ำ มีค่าความสว่าง (L^*) มากกว่าสูตรมาตรฐาน ส่วนค่าสีเขียว (a^*) ไม่แตกต่างกัน และค่าสีเหลือง (b^*) พบว่าสูตรมาตรฐานมีค่ามากกว่าสูตรพลังงานต่ำ ดังแสดงในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ค่าสีของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานและสูตรพลังงานต่ำ

สูตรไอศกรีม	L^*	a^*	b^*
สูตรมาตรฐาน	54.99 ± 0.57^b	-1.64 ± 0.15^{ns}	21.98 ± 0.72^a
สูตรพลังงานต่ำ	65.20 ± 0.26^a	-1.64 ± 0.51^{ns}	15.51 ± 0.24^b

หมายเหตุ ;

^{ab}ที่กำกับตัวเลขแนวตั้งเดียวกัน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

^{ns}ที่กำกับตัวเลขแนวตั้งเดียวกัน หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า $\pm$ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.5.2 การทดสอบทางด้านเคมี

จากการศึกษาคุณลักษณะเคมี พบว่าไอศกรีมสูตรมาตรฐาน และสูตรพลังงานต่ำ มีค่าร้อยละของปริมาณกรด เท่ากับ 0.37 ± 0.01 และ 0.35 ± 0.01 ตามลำดับ ค่าความเป็นกรดต่าง เท่ากับ 2.65 ± 0.01 และ 2.70 ± 0.01 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 4.22)

ตารางที่ 4.22 ปริมาณกรด และค่าความเป็นกรดต่างของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานและสูตรพลังงานต่ำ

สูตรไอศกรีม	ปริมาณกรด (ร้อยละ)	ความเป็นกรดต่าง
สูตรมาตรฐาน	0.37 ± 0.01	2.65 ± 0.01
สูตรพลังงานต่ำ	0.35 ± 0.01	2.70 ± 0.01

หมายเหตุ ;

ค่า $\pm$ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.5.3 การทดสอบทางด้านประสาทสัมผัส

4.5.3.1 การทดสอบทางด้านประสาทสัมผัส ด้วยวิธี Tri angles test

จากการทดสอบแบบ Tri angles พบว่า จากผู้ทดสอบทั้งหมด 30 คนมีผู้ที่สามารถแยกความแตกต่างออกจำนวน 6 คน นำค่าที่ได้ทำการตรวจสอบจากตาราง Triangle test, difference analysis (ดังแสดงในภาคผนวก ค.) พบว่าจากจำนวนผู้ทดสอบ 30 คน จะต้องเป็นผู้ทดสอบอย่างน้อย

ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ที่ตั้งไว้ว่าตัวอย่างไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานกับไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรพลังงานต่ำ มีความแตกต่างกัน และยอมรับ H_0 นั่นคือ ตัวอย่างตัวอย่างไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานกับไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรพลังงานต่ำ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ($p>0.05$)

4.5.3.2 การทดสอบทางด้านประสาทสัมผัสด้วยวิธี 9-point hedonic scale

ทำการประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัสของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานกับไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรพลังงานต่ำ พบว่าไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานและสูตรพลังงานต่ำที่ใช้มอลทิทอลและซูคราโลสเป็นสารให้ความหวาน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) ในด้านสี กลิ่น รสชาติ ลักษณะเนื้อสัมผัส และการละลายในปาก รวมทั้งความชอบโดยรวม ดังแสดงในตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 การทดสอบทางประสาทสัมผัสของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานและสูตรพลังงานต่ำ

ลักษณะคุณภาพ	ระดับคะแนน	
	สูตรมาตรฐาน	สูตรพลังงานต่ำ
สี ^{ns}	6.36±1.30	6.21±1.38
กลิ่น ^{ns}	6.13±1.29	6.15±1.57
รสชาติ ^{ns}	6.50±1.21	6.45±1.48
เนื้อสัมผัส ^{ns}	6.58±1.33	6.36±1.46
การละลายในปาก ^{ns}	6.55±1.32	6.53±1.52
ความชอบโดยรวม ^{ns}	6.76±1.14	6.55±1.38

หมายเหตุ ;

^{ab}ที่กำกับตัวเลขแนวอนเดียวกัน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

^{ns}ที่กำกับตัวเลขแนวอนเดียวกัน หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า ± หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.5.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมี

นำไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานและสูตรพลังงานต่ำ มาวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมี พบว่าปริมาณไขมัน โปรตีน เถ้าใกล้เคียงกัน ยกเว้นปริมาณความชื้น เส้นใยและคาร์โบไฮเดรต

ตารางที่ 4.24 การวิเคราะห์หึ่งค์ประกอบทางเคมีของไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรมาตรฐานและสูตรพลังงานต่ำ

องค์ประกอบทางเคมี (ร้อยละ)	ไอศกรีมสูตรมาตรฐาน	ไอศกรีมสูตรพลังงานต่ำ
ปริมาณไขมัน	0.43±0.12	0.34±0.12
ปริมาณโปรตีน	0.58±0.01	0.60±0.02
ปริมาณเส้นใย	0.30±0.10	1.40±0.10
ปริมาณเถ้า	0.87±0.31	0.91±0.02
ปริมาณความชื้น	76.07±0.55	81.92±0.07
ปริมาณคาร์โบไฮเดรต	21.75±0.57	14.83±0.24

หมายเหตุ: ค่าพลังงาน (Kcal/100g)* ของสูตรมาตรฐานที่ใช้ชูโครสเป็นสารให้ความหวาน โดยคิดพลังงานจากคาร์โบไฮเดรต เท่ากับ 4 kcal/g ส่วนสูตรพลังงานต่ำที่ใช้มอลทิทอลและซูคราโลส เป็นสารให้ความหวาน ให้คิดพลังงานจากคาร์โบไฮเดรตใช้ค่า 2.4 kcal/g ซึ่งใช้ในการคำนวณ (ภาคผนวก ก)

^{ab}ที่กำกับตัวเลขแนวอนเดียวกัน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

^{ac}ที่กำกับตัวเลขแนวอนเดียวกัน หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า ± หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล

4.5.5 การทดสอบทางจุลชีววิทยา

นำไอศกรีมจากตะลิงปลิงสูตรพลังงานต่ำที่ใช้มอลทิทอลและซูคราโลสเป็นสารให้ความหวานมาตรวจสอบปริมาณแบคทีเรียทั้งหมด และแบคทีเรียพวกโคลิฟอร์ม โดยวิธี Standard Plate Count (SPC) และ Coliform Count เปรียบเทียบกับไอศกรีมสูตรมาตรฐานที่ใช้ชูโครสเป็นสารให้ความหวาน พบว่ามีปริมาณแบคทีเรียทั้งหมด เท่ากับ 1.0×10^3 และ 2.5×10^3 โคโลนีต่อกรัมตามลำดับ และไม่พบการเจริญของเชื้อแบคทีเรียพวกโคลิฟอร์ม เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณจุลินทรีย์ที่ International Commission on Microbiological Specification for Food (ICMSF) เสนอเกณฑ์กำหนดไว้ในผลิตภัณฑ์ไอศกรีม [38] ดังแสดงในตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 ปริมาณแบคทีเรียทั้งหมด และปริมาณแบคทีเรียพวกโคลิฟอร์มของไอศกรีมจาก
ตะลิงปลิงสุตรมาตรฐานและสุตรพลังงานต่ำ

การทดสอบ	ไอศกรีมสุตรมาตรฐาน (CFU/g)	ไอศกรีมสุตรพลังงานต่ำ (CFU/g)	ICMSF (CFU/g)
Standard Plate Count	2.5×10^3	1.0×10^3	ไม่เกิน 2.5×10^5
Coliform Count	0	0	ไม่เกิน 10^3